

MOCIÓ PRESENTADA PEL GRUP MUNICIPAL IPS-CUP PER A LA MILLORA DE LA QUALITAT DE L'AIRE A SALT

EXPEDIENT: **2026A034000036**

DATA D'APROVACIÓ: SESSIÓ PLENÀRIA DE 18 DE MAIG DE 2026

“Exposició de motius

La qualitat de l'aire és una preocupació creixent a escala mundial, amb efectes directes sobre la salut de la població i l'entorn natural. L'Organització Mundial de la Salut (OMS) considera la contaminació atmosfèrica un dels principals riscos ambientals per a la salut humana. Segons l'OMS, milions de morts prematures cada any estan relacionades amb la mala qualitat de l'aire, especialment per malalties cardiovasculars, respiratòries i càncer de pulmó. Els contaminants principals que l'OMS considera crítics són: PM2.5 (partícules fines), PM10, NO₂ (diòxid de nitrogen), O₃ (ozó), SO₂ i CO. Els límits recomanats per l'OMS són molt més estrictes que els límits legals actuals de la UE.

L'exposició continuada a contaminants atmosfèrics, derivats del trànsit i dels sistemes de calefacció, presenta riscos significatius per la salut, especialment entre els grups més vulnerables com infants i persones grans. Aquesta correlació entre la qualitat de l'aire i la salut subratlla la necessitat de la instal·lació de detectors com a eina fonamental per a la identificació i reducció dels contaminants, amb l'objectiu final de protegir la salut de tothom.

Diversos estudis científics indiquen que l'exposició prolongada a la contaminació atmosfèrica també pot tenir implicacions serioses en la salut mental, amb un augment de casos de trastorns neurodegeneratius com la demència. La instal·lació dels detectors, doncs, proporcionarà dades rellevants per identificar i reduir contaminants, contribuint a una millora tangible de la salut de la població¹. També sabem que el risc sanitari augmenta amb la desigualtat. Un recent estudi a escala europea liderat per l'Institut de Salut Global de Barcelona palesa que les àrees urbanes més pobres tenen un balanç de mortalitat fins a un 30% més gran que les més de les regions més igualitàries del continent¹. Sent Salt el municipi amb la renda més baixa de Catalunya (13.633 euros/any; Idescat 2023), resulta de vital importància protegir especialment la nostra ciutadania més precaritzada.

Catalunya envelleix ràpidament: [hi ha un 20% més de gent major de seixanta-cinc anys a casa nostra que fa una dècada](#). També hauria de ser especialment protegida la gent en barris pobres, les dones embarassades i els infants així com les persones amb problemes cardiovasculars i respiratoris².

A Salt poden destacar diverses variables que impacten en la qualitat de l'aire:

- L'AP7 és una font important de NO₂ i partícules ultrafines.
- El trànsit d'avions que aterren a l'Aeroport Girona-Costa Brava genera emissions atmosfèriques i soroll.
- Salt té barris densament poblats i presenta algunes vies amb un intens trànsit local.

¹ <https://www.theguardian.com/environment/2026/may/08/inequality-extra-deaths-heat-cold-europe-climate>

² Buades, J. (2026). *Catalunya amaga l'alt cost en salut de l'aire brut que respirem per la contaminació*. Substack. <https://joanbuades.substack.com/p/catalunya-amaga-lalt-cost-en-salut-de-laire-brut-que-respirem-per-la-contaminacio>

- A l'Àrea urbana de Girona determinades condicions meteorològiques poden afavorir acumulacions de contaminants.

A Salt, i a tot Catalunya, la gestió de la qualitat de l'aire es regeix actualment pel "Pla de Qualitat de l'Aire, horitzó 2027", aprovat via Decret el juliol de 2024. Aquest pla inclou unes 80 mesures i prop de 400 actuacions per reduir la contaminació i protegir la salut de tothom. Una de les actuacions concretes d'aquest pla és: "La millora dels sistemes d'informació de la qualitat de l'aire a la ciutadania i del sistema de modelització de la qualitat de l'aire."

També el 2024 hi va haver un canvi molt important en la normativa europea sobre qualitat de l'aire: la Unió Europea va aprovar una nova directiva molt més estricta per acostar-se als criteris sanitaris de la OMS. La Directiva (UE) 2024/2881 sobre "qualitat de l'aire ambient i una atmosfera més neta a Europa" va entrar en vigor el desembre de 2024. La UE ha reduït els límits legals de contaminants importants; el límit anual de PM2.5 baixa de 25 a 10 µg/m³. Això és rellevant perquè moltes ciutats que avui "compleixen la llei" podrien deixar de complir-la amb els nous criteris. D'entre les obligacions de la Directiva hi ha:

- Millorar les xarxes de mesura
- Reforçar els models i mapes de contaminació
- Actuar abans que es superin els límits

Aquests punts són rellevants especialment en municipis com Salt que encara no tenen estació de mesura de qualitat de l'aire pròpia.

Per tal de promoure una acció efectiva per millorar la qualitat de vida a Salt mitjançant el seguiment detallat i informat de la qualitat de l'aire, el grup municipal d'IPS-CUP proposa al Ple, el qual acorda per 17 vots a favor (ERC-AM, JxS-CM, PSC-CP i IPS-CUP) i 4 vots en contra (VOX),

Primer.- Instar el Govern de la Generalitat de Catalunya, i en concret al Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, a instal·lar una estació fixa de mesura de la qualitat de l'aire al municipi de Salt, atenent la densitat de població del municipi, la proximitat de l'AP-7 i l'impacte potencial del trànsit i del sobrevol d'avions vinculats a l'Aeroport de Girona-Costa Brava. Aquesta estació hauria d'instal·lar-se en la zona de més impacte de trànsit rodat i en un barri densament poblat amb un índex socioeconòmic i de renda especialment precari. S'hauria de garantir que recollís el conjunt de contaminants més perillosos per a la salut: PM2.5, PM10, NO₂, O₃, SO₂ i CO.

Segon.- Instar la Generalitat de Catalunya a dur a terme una campanya específica de monitoratge ambiental i de contaminants atmosfèrics a Salt, incloent-hi NO₂, PM10, PM2.5 i O₃, SO₂ i CO especialment a les zones properes a grans vies de trànsit, centres educatius i àrees densament poblades. A tal efecte, reclama que el departament de Transició Ecològica, d'acord amb l'ajuntament, instal·li una xarxa d'un mínim de tres estacions de sensors ben contrastades territorialment que registrin permanentment el conjunt de contaminants esmentats.

Tercer.- Instar a la Generalitat de Catalunya que els resultats de les mesures i estudis sobre qualitat de l'aire siguin públics, accessibles i actualitzats periòdicament en línia i gratuïtament, garantint la transparència i el dret de la ciutadania a la informació ambiental.

Quart.- Instar el Govern de la Generalitat a adoptar abans d'acabar el 2026 els valors guia recomanats per l'OMS, ja que són els únics que es basen en criteris científics i, per tant, són capaços de garantir una adequada protecció de la salut comunitària.

Cinquè.- Impulsar, des de l'Ajuntament de Salt, mesures locals de reducció de la contaminació atmosfèrica a través d'un Pla de Protecció de la Salut Ambiental (2026-2030). Aquest pla, participat per les entitats veïnals, ecologistes, econòmiques i amb assessorament mèdic, incorporarà mesures concretes de foment de la mobilitat sostenible, del transport públic, dels desplaçaments a peu i en bicicleta, de renaturalització i creixement del verd urbà (especialment en les vies i zones més densament poblades), l'establiment d'aparcaments dissuasius (o d'intercanvi modal) al municipi així com la promoció de la rehabilitació energètica en els edificis plurifamiliars de renda més baixa.

Sisè.- Impulsar i facilitar la implantació de sensors de qualitat de l'aire així com l'augment rellevant de la cobertura vegetal i arbòria als instituts de secundària de Salt per tal d'implicar la comunitat educativa en accions en favor de la salut ambiental.

Setè.- Traslladar aquests acords al Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica de la Generalitat de Catalunya, al Parlament de Catalunya, a la Diputació de Girona i als municipis de l'àrea urbana de Girona-Salt.”